

de af ham paapegede Punkter i de alleridste Dages Historie. Men jeg troer, at en Forhandling derom, hvis den maatte findes fornøden, helst maa henvises til Pressen. Den ærede Minister har allerede svaret, at han agter at forelægge de først sammentrædende Landemoder Forslag til en Kirkerepræsentation, og at han efter den Modtagelse, Forslaget maatte finde i Landemoderne, vil tage sin Bestemmelse om, hvorvidt han vil fremme Sagen gjennem Rigsdagen. Skjøndt Sagen forsaavidt har fundet en Afgjorelse, saa at man seer, at Ministeriet vil slaae ind paa denne Vej, skal jeg dog ikke derfor afholde mig fra at udtale mine Betænkeligheder i den Henseende. Jeg skal søge at sætte mit Blik skarpt paa Sagen selv, saaledes som den stiller sig for mig.

Historien viser, at Gud baade antager sig og forkaster ikke blot enkelte Individuer, men hele Folkeslag. Er end Forkastelsesdommen endnu kun fuldbyrdet over eet Folk (det gamle Israel), har Antagelsen dog vist sig som det store Vendepunkt, som „Tidens Fylde“ i mange Folkeslags Historie. Forsaavidt Gud nu antager sig et Folk, og dette Folk gjennem sine aandelige Hovedinger og Bærere antager Christendommen, fremkommer Begrebet af et christent Folk, om end overalt kun en liden Deel af Folket vil være sig sit Forhold til og Samfund med Gud bevidst, og om det end derfor i et saadant Folk let vil kunne skee, hvad det ærede Medlem paaanfede, at der i en af almindelige Valg fremgaaet Kirkeforsamling bliver en Overbægt af Berøslighed og Ukirkelighed. Men Begrebet beholder alligevel sin Sandhed, saalænge Folkets store Fleerhed slutter sig om denne indre Menighedskreds, for fra den at lade Lys og Liv strømme ud til sig. Indtræder imidlertid i dette For-

hold en saadan Forandring, at den udbændige Kreds i den Grad løsner og stiller sig fra den indre, at der ikke længer er nogen organisk Forbindelse imellem dem, da har Begrebet ikke længer sin Sandhed, og da gaaer et saadant Folk i christelig Henseende sin Forkastelse, maaskee ogsaa i folkelig Henseende sin Oplosning imøde. Det er nu det store Spørgsmaal, om det danske Folk er et saadant christeligt Folk, om den danske Folkekirke har indre Sandhed og Sammenholdskraft nok til at kunne bestaae. Det er åabenbart Hovedspørgsmaalet, naar Talen er om at organisere den. Jeg har hidtil gjerne villet fastholde denne Betragtning af det danske Folk og den danske Folkekirke, og jeg har offentlig gjort Rede for denne min Betragtning, hvorfor jeg maaskee her tør indskrænke mig, til at henvise dertil. Men det er bekiendt nok, at Andre erklære en saadan Betragtning for aldeles uholdbar. Men antaget, hvad Interpellationen gaaer ud fra, at det danske Folk er et saadant christeligt Folk, at man har en virkelig dansk Folkekirke at organisere, saa er det dog ikke dermed givet, at det nu er Tiden til at organisere den. Ja, der er Mange, som ønske det og ønske det stærkt, men et Folkeønske er det ikke, og det maa atter og atter fremhæves: et Folkeønske er det ikke; thi havde det været et Folkeønske, da vilde det have gjort sig gjældende gjennem Rigsdagen som Folkets Repræsentation; men er det altsaa ikke et Folkeønske, da kan Organisation nu kun fremkomme som et Forsøg, et Experiment efter en vis af Enkelte hylde Theori, ikke som en naturlig Udvikling. Kirken fik sin første Organisation i Apostlenes Dage, og det var ved Reformationen, at de nyere Kirkeformer efterhaanden udviklede sig, under hvilke de nuværende Folke- og Statskirker fremtræde.